

ZDRAV VID ZA SIGURNO ODRASTANJE

Nova epoha u oftalmologiji, s inovativnim mogućnostima korekcije vida, odavno je započela, s ciljem da se smanji slabovidnost kod djece i spriječi sljepilo, poručuju iz Specijalne bolnice Sveti Vid

PIŠE: Dr. Marina Dragović,
 medicinska ravnateljica
 Specijalne bolnice SVETI VID

Reagirajte na vrijeme!

Borba za korigiranje vida djeteta počinje od prvih dana, a traje sve do napunjene sedme – osme godine života, stvaranjem potencijala za cijeli život. Ako u ovoj dobi postoji problem koji remeti razvoj vida (katarakta, glaukom, nekorigirana dioptrija, strabizam), a koji se odgađa za kasnije, efekt zakašnjele kirurgije bit će puno manji. To je stav suvremene oftalmologije u vodećim pedijatrijskim oftalmološkim ustanovama diljem svijeta. No, čini se da, i uz te suvremene stavove i iskustva diljem svijeta, jedna vrata ipak dugo ostaju zatvorena pred ovom činjenicom. Što to znači? Nesigurnost i nepoznavanje problema u cjelini stvara konfuziju, u kojoj se sve odgađa, ili za period kad dijete odraste, ili kad katarakta sazri. Zatvaraju se oči pred činjenicom da će se iz toga izroditi trajna slabovidnost ili sljepilo. Vodeći se stavom da se moramo boriti za bolji funkcionalni vid, moramo stvoriti uvjete u kojima će se on i razvijati. I intervenirati – odmah.

Operacija strabizma

U praksi se najčešće susrećemo s odgađanjem operacije strabizma (razrokosti). Osnovno je odmah uočiti prve anomalije i isključiti neurološke razloge. Cilj je da se oči postave u odgovarajući položaj – kako bi slika koju dijete dobiva sazrijevanjem vida bila kvalitetnija. Odgađanje stvara patološke uvjete u kojima se ne uspostavljaju normalni refleksi, nego ostaje slabovidnost ili dvostruka slika. Naravno, operaciji strabizma ne treba pristupati strogo mehanički. Svaka dob ima i svoja fiziološka pravila i smjernice, a često se susrećemo i sa zahtjevima za

ispravljanjem neodgovarajućih kirurških postupaka. Nakon njih ostaje tkivo ožiljka, što kirurgu otežava rad. Također, to daje i nepredvidivost funkcijskih odgovora.

Laserski zahvati

Jasno su definirane situacije (indikacije) kada se laser mora primijeniti.

1. Dioptrijski problem (refraktivne mane), kratkovidnost, dalekovidnost, astigmatizam koji se u potpunosti ne korigira naočalama ili kontaktnim lećama. Najčešće u slučaju razlike u dioptriji (anizometropija), kao i visoke dioptrije. Nepotpuna korekcija dovest će do slabovidnosti i skretanja oka (razrokosti). Ovakav strabizam, nastao sekundarno zbog nekorigirane dioptrije, ne rješava se operacijom, nego laserskom korekcijom dioptrije. Oko dolazi u pravilan položaj tek s punom korekcijom i tek tada ima smisla zatvarati bolje oko naizmjenice, te tako vježbati ono slabije. Operacija strabizma će možda biti neophodna i nakon ovih koraka radi uklanjanja zaostalog kuta razrokosti.

2. Akomodativni strabizam – skretanje oka zbog velike akomodacije. Ovaj problem nastaje uslijed nekorigirane dioptrije, najčešće hipermetropije (dalekovidnosti). Odgovarajućom korekcijom dioptrije oko se oslobađa akomodativnog napora, te dolazi u pravilan položaj. To se može postići pomoću naočala (dioptrija na oba oka približno ista), ali po njihovom skidanju oko ponovno skreće. To je posebno veliki problem kod djece koja se bave tjelesnim aktivnostima, kad nošenje naočala predstavlja opterećenje. Laserska korekcija daje

ugodne uvjete, a njome se uklanja mogućnost za skretanje oka i postiže se oštar vid.

3. Kod djece s posebnim potrebama (cerebralna paraliza, različiti sindromi, neuromuskularna oštećenja) nema uvjeta za prihvaćanje korekcije naočalama ili kontaktnim lećama. Laserskom korekcijom stvaraju se preduvjeti neophodni za bolju adaptaciju u okruženju. Na taj način osigurat će im se oštiri vid, ali se time ne zaustavlja mogućnost daljnje promjene dioptrije. Važno je da se u određenom trenutku, ključnom za razvoj vida (do polaska u školu), stvore optimalni uvjeti – dobra korekcija dioptrije.

Ako dijete pomoću naočala postiže dobru vidnu oštrinu, laser ne mora biti opcija. Ako odbija korekciju, ili se ona ne postigne na konvencionalan način, on je jedino rješenje. U školskoj dobi, kada je oštrina vida već formirana, lako se dodaju – ako je neophodno – naočale koje će korigirati eventualno novonastalu dioptriju. Odgađanjem laserske korekcije za stariju dob, kad je slabovidnost već „ukorijenjena“, imat ćete više estetski nego funkcionalni efekt (dioptrija se skida, ali se ne ispravlja vidna oštrina). Tada laser može biti opcija po želji i izboru.